

Dowództwo Operacyjne Sił Zbrojnych

**DECYZJA Nr 301 /MON
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 28 września 2012 r.

**w sprawie przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym z powietrza
w czasie pokoju przez system Obrony Powietrznej oraz określenia kompetencji
i sposobu pełnienia dyżuru przez Dyżurnego Dowódcę Obrony Powietrznej**

Na podstawie § 1 pkt 6 lit. c i d oraz § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426), w związku z art. 7 ust. 2 i 4 i art. 18b ust. 1-5 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 67, z 2010 r. Nr 164, poz. 1108 oraz z 2011 r. Nr 50, poz. 255 i Nr 217, poz. 1280) oraz art. 13b ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 461), w celu zapewnienia efektywnego działania systemu Obrony Powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, w sytuacjach potencjalnego zagrożenia atakami terrorystycznymi z powietrza, przy użyciu obcych wojskowych lub obcych cywilnych statków powietrznych ustala się, co następuje:

1. Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych organizuje w czasie pokoju system Obrony Powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, we współdziałaniu z Dowódcą Sił Powietrznych, Dowódcą Wojsk Lądowych i Dowódcą Marynarki Wojennej.
2. Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych dowodzi w czasie pokoju operacyjnie siłami i środkami wydzielonymi z Sił Powietrznych, Wojsk Lądowych i Marynarki Wojennej do pełnienia dyżurów bojowych w systemie Obrony Powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, przy pomocy Centrum Operacji Powietrznych, z zastrzeżeniem, że użycie sił i środków wydzielonych do Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATINADS) wymaga uzyskania zgody właściwego organu dowodzenia tego systemu.
3. W Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się etatowe stanowisko Dyżurnego Dowódcy Obrony Powietrznej, kierującego działaniami

Dyżurnej Służby Operacyjnej Centrum Operacji Powietrznych w zakresie nienaruszalności przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej oraz wykonującego obowiązki narodowego przedstawiciela władz państwowych (National Governmental Authority - NGA) w Zintegrowanym Systemie Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATINADS).

4. Stanowisko Dyżurnego Dowódcy Obrony Powietrznej wchodzi w skład Dyżurnej Służby Operacyjnej Centrum Operacji Powietrznych i zajmuje je oficer Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej posiadający stopień wojskowy pułkownika.
5. Dowódca Centrum Operacji Powietrznych odpowiada za przygotowanie oficerów do pełnienia dyżuru bojowego na stanowisku Dyżurnego Dowódcy Obrony Powietrznej.
6. Miejsce służby Dyżurnego Dowódcy Obrony Powietrznej zorganizowane jest w Centrum Operacji Powietrznych.
7. W czasie pełnienia dyżuru bojowego Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej podlega Dowódcy Operacyjnemu Sił Zbrojnych w zakresie realizacji zadań w ramach systemu Obrony Powietrznej oraz współpracuje operacyjnie z właściwym dowódcą organu dowodzenia Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATINADS) w zakresie realizacji misji wojskowego nadzoru przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej (Air Policing).
8. W sytuacji wystąpienia zagrożenia atakami terrorystycznymi z powietrza, przy użyciu obcych cywilnych lub obcych wojskowych statków powietrznych, upoważniam Dyżurnego Dowódcę Obrony Powietrznej do:
 - 1) współdziałania z:
 - a) właściwym Połączonym Centrum Operacji Powietrznych Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (Combined Air Operations Centre – CAOC),
 - b) instytucją zapewniającą służby ruchu lotniczego,
 - c) Dyżurną Służbą Operacyjną Dowództwa Operacyjnego Sił Zbrojnych,
 - d) Centrum Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Obrony Narodowej,
 - e) innymi służbami państwowymi – w razie konieczności;
 - 2) występowania do właściwego Dyżurnego Dowódcy Rejonu Obrony Powietrznej (Available Air Defence Commander – AADC) Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATINADS), z wnioskiem o przekazanie sił i środków, wydzielonych do pełnienia dyżuru bojowego w Zintegrowanym Systemie Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATINADS), pod dowódzenie narodowe (Transfer of Authority – TOA), w przypadku zakwalifikowania obcego cywilnego statku powietrznego wykonującego lot w polskiej przestrzeni powietrznej do kategorii RENEGADE;
 - 3) wnioskowania do Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych w zależności od stopnia zagrożenia istniejącego w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej o zgodę na użycie uzbrojenia oraz prowadzenia skoordynowanych

działania przeciwko obcemu cywilnemu statkowi powietrznemu zakwalifikowanemu do jednej z kategorii RENEGADE:

- a) naruszającemu granicę państwową lub warunki wykonywania lotów w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) użytemu jako środek ataku o charakterze terrorystycznym z powietrza;
- 4) podejmowania decyzji o wyborze lotniska, w porozumieniu z instytucją zapewniającą służby ruchu lotniczego, na które sprowadza się obce cywilne statki powietrzne zmuszone do lądowania przez statki przechwytyjące.
9. W przypadku wystąpienia w polskiej przestrzeni powietrznej sytuacji związanej z naruszeniem granicy państwowej lub warunków wykonywania lotów w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej natychmiast składa meldunek Dowódcy Operacyjnemu Sił Zbrojnych, w szczególności w przypadku:
- 1) wystąpienia naruszenia albo prawdopodobnego naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej przez obcy wojskowy lub obcy cywilny statek powietrzny;
 - 2) zakwalifikowania obcego cywilnego statku powietrznego do jednej z kategorii RENEGADE, zgodnie z § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie określenia organu dowodzenia obroną powietrzną oraz trybu postępowania przy stosowaniu środków obrony powietrznej w stosunku do obcych statków powietrznych niestosujących się do wezwań państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym (Dz. U. Nr 254, poz. 1522).
10. Szczegółowe procedury działania Dyżurnego Dowódcy Obrony Powietrznej określa „Instrukcja organizacji i pełnienia dyżurów bojowych w systemie Obrony Powietrznej”.
11. Zasadniczym środkiem komunikowania się pomiędzy Dowódcą Operacyjnym Sił Zbrojnych a Dyżurnym Dowódcą Obrony Powietrznej jest łączność niejawna. Zapasowym środkiem komunikowania się jest łączność jawna.
12. Przy wykorzystaniu jawnych środków łączności potwierdzenie tożsamości Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych i Dyżurnego Dowódcy Obrony Powietrznej następuje z wykorzystaniem kart identyfikacyjnych.
13. Osobami upoważnionymi do posiadania kart identyfikacyjnych są:
- 1) Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych;
 - 2) Szef Sztabu – Zastępca Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych;
 - 3) oficer zastępujący Dowódcę Operacyjnego Sił Zbrojnych;
 - 4) Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej.
14. Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych i Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej w procesie decyzyjnym dotyczącym udzielania-uzyskiwania zgody na użycie uzbrojenia utrzymują ze sobą stały kontakt telefoniczny. W przypadku utraty łączności pomiędzy Dowódcą Operacyjnym Sił Zbrojnych a Dyżurnym Dowódcą Obrony Powietrznej przy użyciu jawnych środków łączności każdorazowo należy potwierdzić tożsamość przy użyciu nowych kart identyfikacyjnych.

15. Karty identyfikacyjne podlegają szczególnej ochronie i nie mogą być udostępnione osobom nieupoważnionym, dostarczane są do rąk własnych osoby upoważnionej, za podpisem, przechowuje się je przy sobie w gotowości do natychmiastowego użycia.
16. Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych opracuje wzór kart identyfikacyjnych i procedury postępowania z kartami oraz jest odpowiedzialny za dystrybucję i wymianę kart identyfikacyjnych.
17. Karty identyfikacyjne muszą zapewnić możliwość ich użycia w przypadku potrzeby wielokrotnego potwierdzania tożsamości. Należy je niezwłocznie wymienić, jeśli używano ich w rozmowie za pomocą jawnych środków łączności.
18. Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego:
 - 1) zapewni niejawne i jawne mobilne środki łączności pomiędzy osobami wymienionymi w pkt 13 oraz zapewni bezpośrednią łączność w miejscu służby Dyżurnego Dowódcy Obrony Powietrznej z instytucjami i organami wymienionymi w pkt 8 ppkt 1 lit. a-d;
 - 2) wyda dokumenty organizacyjno – etatowe, w zakresie utworzenia w strukturze Dyżurnej Służby Operacyjnej Centrum Operacji Powietrznych sześciu stanowisk dla Dyżurnego Dowódcy Obrony Powietrznej;
 - 3) przedstawi Ministrowi Obrony Narodowej do dnia 15 listopada 2012 r. informację o stanie realizacji zadań wynikających z niniejszej decyzji.
19. Gotowość do pełnienia dyżurów przez etatowych Dyżurnych Dowódców Obrony Powietrznej polecam osiągnąć do dnia 30 października 2012 r.
20. Odpowiedzialnym za realizację decyzji jest Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.
21. Traci moc decyzja Nr 328/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym z powietrza (Dz. Urz. MON Nr 14, poz.178 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 31).
22. Decyzja wchodzi w życie z dniem 30 października 2012 r. z wyjątkiem pkt 18 ppkt 2, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *T. Siemoniak*